

Rolul lecturii profesionale în dezvoltarea personalului de specialitate din biblioteci (Studiu de caz)

Rezumat:

Lilia POVESTCA

Autorul evidențiază necesitatea și importanța lecturii profesionale în dezvoltarea personalului de specialitate din biblioteci: abilități de comunicare, îmbogățirea calitativă și cantitativă a vocabularului profesional biblioteconomic, relații interpersonale pozitive, performanțe profesionale, schimb de experiențe etc. Sunt recomandate tehnici de lectură pentru o înțelegere profundă a celor citite. De asemenea, autorul menționează formele de lectură profesională: lentă și rapidă. În lucrare sunt reflectate rezultatele cercetării privind rolul lecturii profesionale în dezvoltarea personalului de specialitate din bibliotecile publice (raională, comunale, satești) din municipiul Ungheni. Studiul urmărește realizarea următoarelor obiective: identificarea importanței lecturii profesionale; determinarea necesităților de lectură profesională; studierea surselor de acumulare a cunoștințelor profesionale; determinarea preferințelor de lectură profesională; studierea opiniilor personalului privind utilitatea și beneficiul literaturii de specialitate. În baza studiului, autorul face concluzii și recomandări de dezvoltare continuă a personalului de specialitate din biblioteci prin lectura profesională.

Cuvinte-cheie:

lectură profesională, personal de bibliotecă, dezvoltare profesională, ediții de specialitate, tehnici de lectură, forme de lectură, studii de lectură.

Abstract:

The author highlights the necessity and importance of professional reading in the progress of specialized staff in libraries: improving their communication skills, qualitative and quantitative enrichment of professional vocabulary, positive interpersonal relationships, professional performance, exchange of experiences, etc. Reading techniques are recommended for the deeper understanding of what is read. The author mentions two forms of professional reading: slow and fast. The article reflects the research results on the role of professional reading in the development of public libraries (district, communal, village) specialized staff in Ungheni. The study aimed to achieve the following

objectives: identifying the importance of professional reading; determination of the needs of professional reading; studying the sources of accumulation of professional knowledge; fixing of professional reading preferences; studying the opinions of the staff regarding the usefulness and benefits of the specialized literature. Conclusions and recommendations for continuous development of specialized library staff through professional reading are made on the basis of this research.

Keywords:

professional reading, library staff, professional development, specialized editions, reading techniques, reading forms, reading studies.

Este foarte cunoscut faptul că, indiferent de domeniul de activitate, pentru a evolua și avansa, a ne îmbogăți cultura generală, cea mai simplă și la îndemână metodă este cititul în fiecare zi. Răspunsul la întrebarea: „Cât de importantă este lectura profesională pentru personalul de specialitate din domeniul biblioteconomie și științe ale informării?” este evident – are o mare însemnătate. În societatea cunoașterii, personalul de specialitate din bibliotecă necesită să dețină spectrul larg de competențe profesionale. Una din cerințele de bază ale bibliotecarului modern este să poată gândi critic, să înțeleagă, să fie inovator, să ia decizii și, nu în ultimul rând, să comunice eficient.

Savantul rus Arkadi Sokolov împarte bibliotecarii în două categorii: *inteligenti* (realizatori creativi) și *semiinteligenti* (realizatori de rutină) (Ganea, p. 40, 2016). Autorul subliniază că, pentru a deveni un bibliotecar inteligent, este necesar nu doar să ai studii profunde, să-ți îndeplinești conștiincios obligațiunile de serviciu, să posezi limba literară, să fi altruist (impulsionat fiind de înțelegerea reală a importanței profesiei în instruirea și culturalizarea comunității), să fi tolerant (în special cu utilizatorii), să fi un specialist de

forță, ci și să citești, în mod deosebit, literatură de specialitate. Aceasta contribuie la dezvoltarea abilităților de socializare, care aduce multiple avantaje:

- relații interumane de o calitate ridicată; bibliotecarii devin carismatici, atrăgători, astfel aduc noi utilizatori în bibliotecă;
- nivel de comunicare mai profund, ce căpătă noi valențe;
- evitarea situațiilor de conflict și de stres;
- sporirea eficienței muncii, avansarea mai rapidă în carieră;
- creșterea gradului de fericire (Bărbulescu, p. 40, 2018);
- acumularea de cunoștințe, deprinderi, abilități specifice muncii eficiente;
- favorizarea înțelegerii literaturii de specialitate;
- familiarizarea cu noutățile din domeniu;
- un punct de plecare în studierea altor materii;
- îmbunătățirea comunicării profesionale la nivel instituțional, național și internațional;
- îmbogățirea vocabularului;
- creșterea încrederii în propriile puteri;
- eliberarea de frica comunicării în public, controlarea emoțiilor etc.

Avantajele sus-menționate duc spre o cunoaștere profundă a domeniului studiat fiind un instrument de studiu sigur ce garantează învățarea pe tot parcursul vieții (Bivol). Bibliotecarul, lecturând publicațiile de specialitate, se orientează să găsească soluții la toate problemele cu care se confruntă, își dezvoltă abilitățile de comunicare, contribuind la creșterea nivelului performanțelor profesionale și stabilirea unor relații interpersonale pozitive. Lectura profesională oferă repere pentru diferite situații de comunicare, asigură îmbogățirea calitativă și cantitativă a vocabularului profesional biblioteconomic. De asemenea, ajută la formarea abilităților de exprimare care sunt extrem de importante în activitatea personalului de specialitate din biblioteci. După cum afirmă Svetlana Hamdohova (Hamdohova, p. 63, 2010), eficacitatea activității profesionale depinde în mare măsură de activitatea comunicativă eficientă și de succes, ea fiind „temelia menținerii unor relații productive, obținerii unei înțelegeri reciproce cu colegii, realizării scopurilor și obiectivelor profesionale și personale, autoperfecționării și autorealizării, precum și o modalitate de depășire a crizelor personale”. Menținerea unei cooperări eficiente între bibliotecă și utilizatori, crearea și fixarea imaginii pozitive în subconștientul lui este

datorită competențelor de comunicare ale bibliotecarului. Acest tip de lectură solicită concentrare, străduință din partea personalului, îl obligă să urmărească rânduri, idei, cuvinte. În continuare, vom puncta tehnici recomandate de specialiști pentru o înțelegere profundă a celor citite: *a lectura pe bucăți* (reconstituind ulterior conținutul, se vor descoperi legăturile între toate fragmentele); *a lectura în întregime* (un pasaj sau textul, dacă este nevoie, de mai multe ori pentru a detalia informația); *a efectua notițe în timpul lecturii* (notițele ne permit să nu ne încărcăm memoria, dar să le conservăm într-un alt fel de format, astfel încât să ne servim ulterior de ele); *a realiza sinteza* celor lecturate (informație exactă și succintă a celor citite) (Bivol). Fiecare bibliotecar își dezvoltă propria tehnică ce-i va facilita lectura de specialitate, transformând-o într-o activitate pe cât de constructivă, pe atât de plăcută.

Lectura profesională presupune cunoașterea fluxului documentar în domeniul biblioteconomie și științe ale informării și a metodelor de asimilare, oferind baza informațională pentru îndeplinirea oricărei funcții de bibliotecă. Lectura profesională include: *lectura specială* (rezultă din nevoia de a rezolva probleme specifice dictate de activitatea profesională zilnică a bibliotecarului); *lectura de perspectivă* (citirea pentru viitor); *lectura de dezvoltare a culturii generale* (cunoașterea domeniilor conexe, care ar putea fi cererea în viitor a utilizatorilor bibliotecii din diverse ramuri).

Automatizarea proceselor bibliotecii și introducerea noilor tehnologii informaționale, calitatea lecturii profesionale a unui bibliotecar joacă un rol important în activitatea profesională, determină în mare măsură eficacitatea acesteia. Este evident că s-a schimbat modelul lecturii profesionale: publicațiile de specialitate care erau destinate unui grup restrâns de specialiști devin necesare și obligatorii pentru majoritatea bibliotecarilor.

Una din problemele personalului de specialitate din biblioteci este că nu întotdeauna dispune de suficient timp pentru educația informală – citirea publicațiilor de specialitate noi. Specialiștii recomandă dezvoltarea abilităților de citire prin studierea constantă a teoriei lecturii și dezvoltarea tehnicii lecturii profesionale raționale pentru a obține în timp scurt perceperea și asimilarea informațiilor în concordanță cu scopul lecturii (Павлюк, p. 66-67). Lecturarea materialelor profesionale de către personalul de specialitate din biblioteci, ca metodă de învățare, are drept obiective principale înțelegerea

unor concepte, fenomene sau procese și respectiv, asimilarea/concentrarea de informații din domeniu. În procesul de acumulare a cunoștințelor pot fi utilizate două forme de lectură:

lectura lentă – înțelegerea și însușirea unor noțiuni, teze, experiențe etc. cuprinse în manuale de specialitate, ediții periodice, culegeri, ediții de referință, articole științifice din domeniu etc.;

lectura rapidă – este orientată în vederea reactualizării unor informații, a sesizării unor elemente noi în cadrul unor abordări mai cuprinzătoare și însușirii unor informații ce nu prezintă o dificultate deosebită. Acest tip de lectură necesită antrenament special.

În această ordine de idei, remarcăm că lectura profesională, pe de o parte, necesită depunerea unui efort continuu pentru a înțelege ideile de bază cuprinse în materialul studiat, axându-se asupra problemelor-cheie, iar pe de altă parte, formează la bibliotecari deprinderi de a analiza critic faptele prezentate în materialul lecturat și de a-și adresa întrebări la aspectele abordate (Nicolescu, p. 41).

Pentru a înțelege mai bine preferințele, atitudinea personalului de specialitate din biblioteci față de lectura profesională, Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării, din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, în colaborare cu Serviciul Asistență metodologică, din cadrul BPR „D. Cantemir”, Ungheni, a realizat un studiu privind rolul și necesitatea lecturii profesionale în dezvoltarea personalului.

Scopul cercetării: de a studia rolul lecturii profesionale în dezvoltarea personalului de specialitate din biblioteci.

Obiectivele cercetării: identificarea importanței lecturii profesionale; determinarea necesităților de lectură profesională; studierea surselor de acumulare a cunoștințelor profesionale; determinarea preferințelor de lectură profesională; studierea opiniilor personalului privind utilitatea și beneficiul literaturii de specialitate.

Grupul-țintă: personalul de specialitate din rețeaua bibliotecilor publice (raională, comunale, sătești) din municipiul Ungheni.

Metodologia de cercetare. Pentru studierea rolului lecturii profesionale în dezvoltarea personalului de specialitate din biblioteci a fost utilizată metoda

anchetei pe bază de chestionar. Chestionarul a inclus 12 întrebări structurate: închise, deschise.

Cercetarea s-a realizat în perioada 24-31 august 2020, pe un eșantion de 74 de respondenți din toate bibliotecile publice din rețeaua Ungheni.

Tabelul 1. **Datele statistice raportate la eșantion**

Total biblioteci publice din m. Ungheni	Total bibliote-cari	%	Nr. de respondenți conform eșantionului	%
56	74	100%	62	83,7%

Sursa: Raport statistic privind activitatea bibliotecilor publice din r. Ungheni pentru anul 2019

Tabelul 2. **Profilul sociodemografic al respondenților**

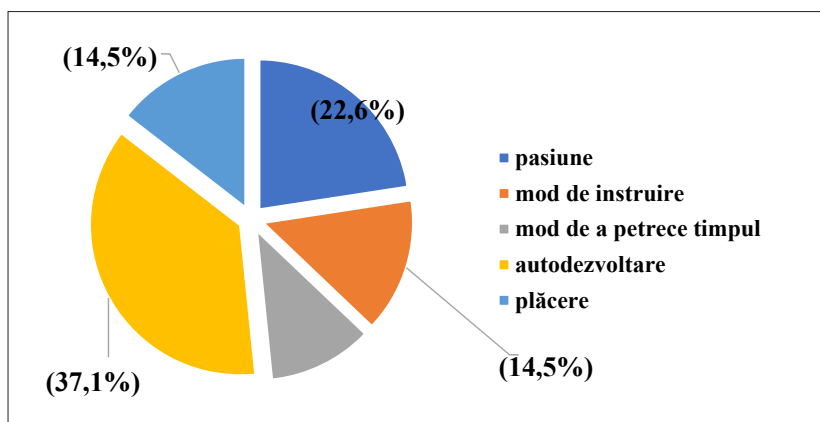
VARIABILA	GRUP	NR. DE RESPONDENȚI	%
Vechimea de muncă în bibliotecă	până la 1 an	4	6,5
	1-2 ani	10	16,1
	2-5 ani	11	17,7
	6-10 ani	6	9,7
	11-15 ani	7	11,3
	16-20 ani	4	6,5
	peste 20 ani	20	32,5
Studii	medii	24	38,7
	medii de specialitate	14	22,6
	superioare	19	30,6
	superioare de specialitate	5	8,1

Categoria de calificare	superioară	1	1,6
	categoria I	18	29
	categoria II	13	21
	fără categorie	30	48,4

Rezultatele cercetării. Din totalul de 74 de chestionare distribuite online pe platforma Google Forms au fost colectate 62 (83,7%) de răspunsuri.

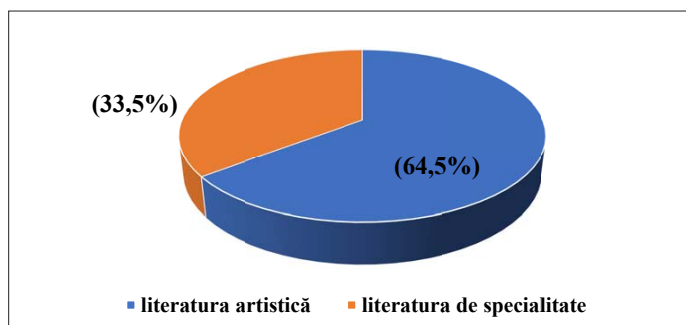
Cu certitudine, lectura este o abilitate funcțională de bază pentru educație și existență în societatea cognitivă. Lectura joacă un rol important în viața bibliotecarului-cititor, în dezvoltarea personalității lui. La întrebarea *Ce reprezintă lectura pentru personalul de specialitate din biblioteci?* răspunsurile s-au repartizat astfel: 23 (37,1%) de persoane consideră că lectura îi ajută să se autodezvolte; pentru 14 (22,6%) respondenți este o pasiune; mod de instruire și plăcere – au afirmat, în mod proporțional, 9 (14,5%) persoane, iar 7 (11,3%) bibliotecari sunt de părerea că este o modalitate de a petrece timpul.

Figura 1. **Opiniile privind lectura pentru personalul de specialitate din biblioteci**

Respondenții preferă atât literatura artistică – 40 (64,5%) de persoane, cât și literatura profesională – 22 (35,5%) de persoane. Datele ne arată că fiecare al treilea respondent preferă să aleagă lectura literaturii de specialitate.

Figura 2. Opiniile privind preferințele de lectură

Chestionații, fiind în calitate de consilieri și asistenți ai utilizatorilor în selectarea cărților pentru lectură și studiu, trebuie să consulte singuri lectură cât mai multă și variată.

Întrebarea *Cât de importantă este lectura profesională pentru activitatea Dvs.?* a avut drept scop identificarea importanței lecturii de specialitate în activitatea profesională. Din totalul respondenților, 35 (56,5%) consideră că este foarte importantă, 24 (38,7%) de persoane menționează că este importantă și puțin importantă este lectura profesională pentru 3 (4,8%) persoane. Datele despre respondenții care afirmă că lectura profesională este puțin importantă în activitatea profesională:

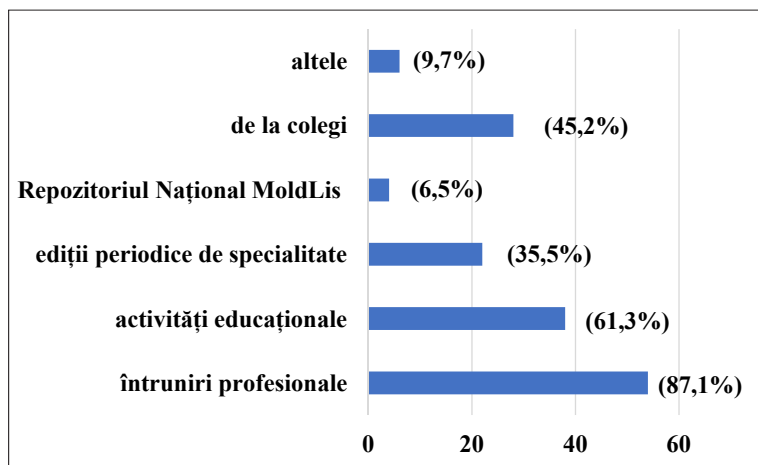
Tabelul 3. Profilul respondenților pentru care lectura profesională este puțin importantă

Studii	Categoria de calificare	Vechimea de muncă în domeniu
superioare	fără categorie	1-2 ani
superioare de specialitate	categoria I	peste 20 de ani
medii	fără categorie	peste 20 de ani

Personalul de specialitate din biblioteci obține informații profesionale din diferite surse: literatura de specialitate, edițiile periodice, întrunirile profesionale (conferințe, seminare etc.), programe educaționale, repozitorii ș.a.

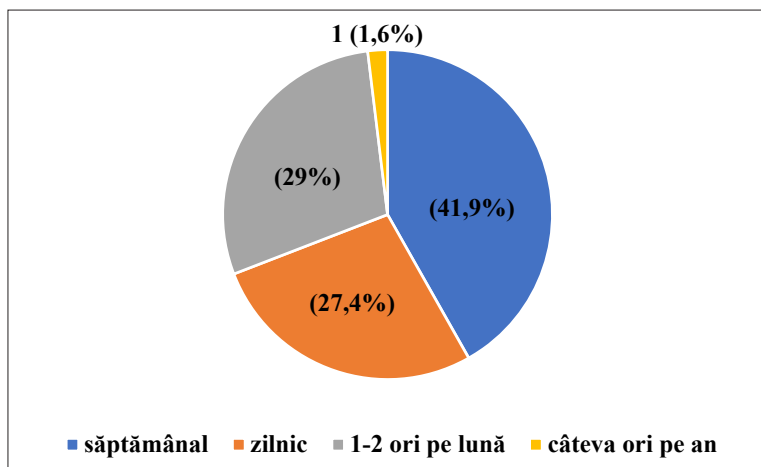
Figura 3. **Opiniile privind sursele de obținere a informațiilor din domeniu**

Datele ne indică că 54 (87,1%) din respondenți își acumulează informațiile și cunoștințele din domeniu în urma participării active la conferințe, simpozioane și seminare. Pentru 38 (61,3%) din chestionați activitățile educaționale sunt sursă importantă și sigură de îmbogățire a cunoștințelor. Din edițiile periodice de specialitate obțin informații 22 (35,5%) de persoane, iar prin schimb de experiență cu colegii au indicat 28 (45,2%) de persoane. Doar 4 (6,5%) persoane consultă Repoziitoriul Național Tematic MoldLis.

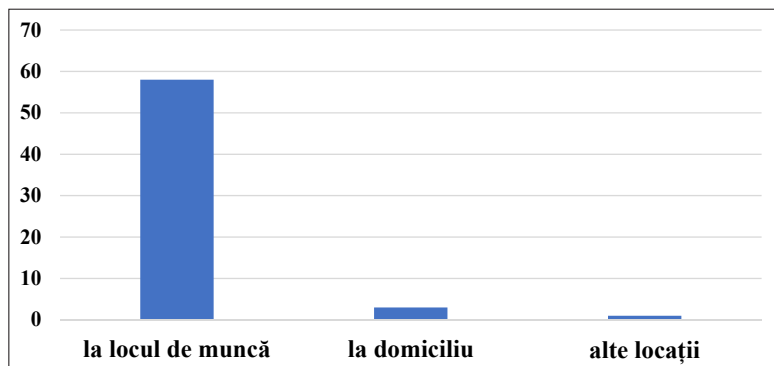
Întrebarea *Cât de des apelează personalul de specialitate din bibliotecă la lectura profesională?* a urmărit scopul de a cunoaște care este periodicitatea, frecvența consultării literaturii de specialitate. Răspunsurile s-au repartizat astfel: săptămânal – 26 (41,9%); zilnic – 17 (27,4%); 1-2 ori pe lună – 18 (29%); câteva ori pe an – 1 (1,6%). Paradoxal este faptul că persoana care consultă literatura de specialitate doar câteva ori pe an are o vechime de muncă în domeniu între 6-11 ani, deține studii superioare și categoria de calificare I. Plus la toate, nu a consultat nicio revistă de specialitate care conține cele mai curente informații din domeniu.

Figura 4. Opiniile privind periodicitatea lecturii profesionale

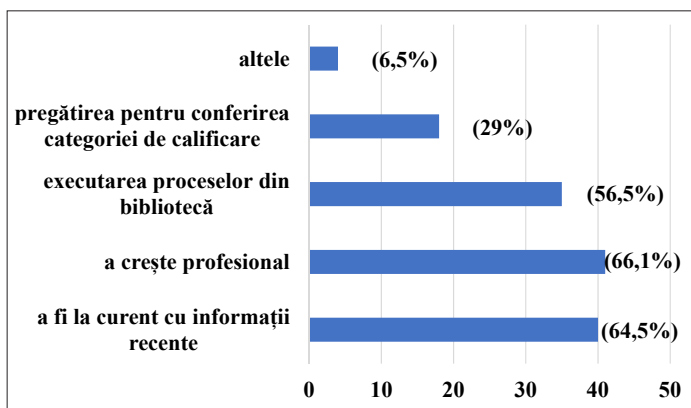
La întrebarea *Unde consultați cel mai mult literatura de specialitate?* majoritatea respondenților 58 (93,5%) au menționat că la locul de muncă. La domiciliu consultă literatura de specialitate 3 (4,8%) persoane, iar o persoană în alte locații.

Figura 5. Locul de consultare a literaturii de specialitate

Cercetarea a presupus de a identifica *cu ce scop apelează bibliotecarii la lectura profesională*. A fi la curent cu cele mai recente informații consideră 40 (64,5%) de persoane, pentru a crește profesional susțin 41 (66,1%) de persoane, pentru executarea proceselor din bibliotecă – 35 (56,5%) de persoane, iar 18 (29%) au nevoie pentru conferirea categoriei de calificare (este una din cerințele stipulate în Regulamentul de conferire a categoriei de calificare pentru personalul de specialitate din biblioteci).

Figura 6. **Opiniile privind scopul apelării la literatura profesională**

Scopul acestui studiu este de a determina rolul lecturii profesionale în dezvoltarea personalului de specialitate din biblioteci. Respondenții au apreciat pe o scală de la 1 la 5 rolul lecturii profesionale asupra dezvoltării profesionale. Au fost colectate următoarele date: 48 (63,1%) de respondenți au dat o notă maximă de 5 puncte; 12 (19,4%) au apreciat cu nota 4, iar 2 (3,2%) respondenți – cu nota 3. Media de apreciere constituie nota 4.

Pe parcursul unei luni, 39 (62,9%) de respondenți consultă 1-2 reviste de specialitate; 18 (29%) citesc 3-4 reviste din domeniu; 2 (3,2%) – mai mult de 5 reviste, iar 3 (4,8%) chestionați nu lecturează nicio revistă de specialitate.

Tabelul 4. Profilul respondenților care nu consultă nicio revistă de specialitate lunar

Studii	Categoria de calificare	Vechimea de muncă în domeniu
superioare	categoria I	6-11 ani
superioare	fără categorie	1-2 ani
superioare	fără categorie	2-5 ani

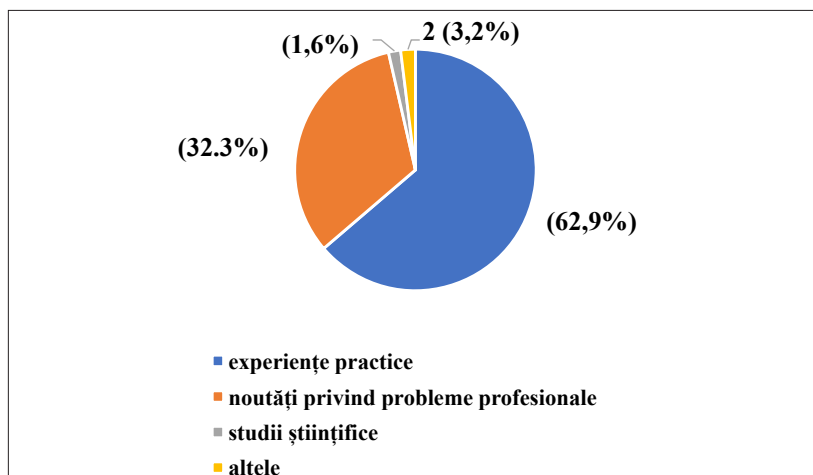
Printre cele mai solicitate reviste de specialitate de către respondenți sunt:

- Reviste de specialitate în limba română:
  - ✓ *Cartea. Biblioteca. Cititorul: Buletin metodic* – 34
  - ✓ *BiblioPolis* – 31
  - ✓ *Biblioteca: Revista de bibliologie și știința informării* – 19
  - ✓ *Realități culturale: Revistă de etnografie, folclor și cultură contemporană* – 16
  - ✓ *Magazin bibliologic* – 10
  - ✓ *Revista ABRM* – 3
  - ✓ *Aniversări culturale* – 3
  - ✓ *Călăuza bibliotecarului* – 1
  - ✓ *Gazeta bibliotecarului* – 1
- Reviste de specialitate în limba rusă:
  - ✓ *Современная библиотека* – 4
  - ✓ *Библиотековедение* – 3
- Alte publicații:
  - ✓ *Literatura și arta* – 5
  - ✓ *Unghiul* – 3
  - ✓ *Expresul* – 3
  - ✓ *Învățătorul modern: Revistă științifico-metodică* – 2
  - ✓ *Florile dalbe* – 2
  - ✓ *Noi* – 1
  - ✓ *Făclia* – 1

Unii respondenți, 4 persoane, au indicat buletinul informativ „Biblioteconomie. Științe ale informării”. Publicația informativă are drept scop diseminarea informațiilor, transferul practicilor și experiențelor inovative aplicate de biblioteci, facilitarea accesului la informația utilă personalului de specialitate și este editată anual de către Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. Alții nu au putut indica titluri de reviste, doar menționând: „*publicații periodice pe site*”, „*publicații din ziare și reviste în ajutorul bibliotecarului*”, „*din arhiva unei familii de bibliotecari*”, „*reviste în limba engleză*”.

La întrebarea *Ce subiecte în lectura profesională sunt cele mai interesante pentru Dvs.?* au fost colectate următoarele răspunsuri: experiențe practice – 39 (62,9%) de persoane; noutăți privind probleme profesionale – 20 (32,3%) de persoane; studii științifice – 1 (1,6%) și altele – 2 (3,2%) persoane.

Figura 7. Opiniile privind subiectele de interes profesional

Ultima întrebare de tip deschis a urmărit scopul de a identifica rolul lecturii profesionale în dezvoltarea profesională, contribuția ei în activitatea respondenților la exercitarea atribuțiilor. Majoritatea respondenților au

menționat că lectura profesională îi ajută: „la creșterea și dezvoltarea profesională și personală”, „autodezvoltare”, „să-mi fac lucrul bine”, „pentru a fi la curent cu cele mai recente informații, a acumula noi cunoștințe în domeniu, a-mi cizela abilitățile personale și a crește profesional, deoarece activitatea în bibliotecă necesită cunoștințe profunde și dezvoltare continuă”, „pentru extinderea nivelului de creativitate, îmbogățirea cunoștințelor”, „dezvoltarea competențelor în domeniul profesional”, „să fac față cerințelor și necesităților utilizatorilor”, „îmbogățirea vocabularului”, „la dezvoltarea competențelor de comunicare”, „la îmbunătățirea capacităților de gândire și limbaj”, „la elaborarea programului de activitate”, „la organizarea expozițiilor memorabile”, „la implementarea proiectelor”, „la planificarea activității”, „să fiu la curent cu cele mai recente informații din domeniu”, „să cunosc alte experiențe profesionale”, „să mă autoperfecționez”, „să fiu la curent cu noutățile din biblioteconomie, ideile noi”, „acumularea de noi experiențe”, „obținerea informațiilor despre evenimente, servicii și produse informaționale”, „pentru formarea și perfecționarea profesională”, „să pot ajuta și pe alți colegi în soluționarea problemelor din domeniu”, „să-mi îmbogățesc universul profesional”, „să descopăr experiențe noi și sa le aplic”.

Concluzii:

▪ Activitatea profesională a oricărui specialist se schimbă în timp (mijloace, metode, standarde, cadrul normativ etc.). Cerința dezvoltării profesionale continue este o caracteristică esențială a societății moderne. Lectura profesională este un element important al sistemului de formare profesională continuă pentru bibliotecari. Cu cât un bibliotecar este mai competent, cu atât este mai puțin satisfăcut de propria sa pregătire. În această ordine de idei, lectura profesională este o sursă importantă de cultură a informației și creștere a nivelului de calificare a bibliotecarului. Citirea literaturii profesionale este una dintre modalitățile și una dintre condițiile pentru ca activitatea profesională a unui bibliotecar modern să fie cât mai eficientă.

▪ Toată activitatea bibliotecii, în special procesul de servire a utilizatorilor, depinde de nivelul de cultură generală și lectură al bibliotecarilor. Respondenții au menționat rolul important al lecturii în viața bibliotecarului-

cititor, în dezvoltarea personalității lui – 23 (37,1%) de persoane consideră că lectura îi ajută să se autodezvolte. Preferințele personalului de specialitate este pentru literatura artistică – 40 (64,5%) de persoane, urmată de literatura profesională – 22 (35,5%) de persoane.

- Pentru 35 (56,5%) de respondenți lectura profesională este foarte importantă în activitate. Credem că este necesar ca majoritatea personalului de specialitate să conștientizeze acest fapt, inclusiv cei care consideră lectura profesională puțin importantă – 3 (4,8%) persoane.

- Personalul de specialitate din biblioteci obține informații din domeniu din diferite surse: literatura de specialitate, edițiile periodice, întrunirile profesionale (conferințe, seminare etc.), programe educaționale, repozitorii etc. Atunci când li s-a cerut să claseze lectura din edițiile periodice de specialitate printre alte modalități de a obține informații profesionale, s-au înregistrat următoarele rezultate: întrunirile profesionale (conferințele, seminarele etc.) au fost numite principala sursă de informații de către 54 (87,1%) de respondenți, fiind urmată de activitățile educaționale – 38 (61,3%) de respondenți și informații de la colegi – de către 28 (45,2%) de persoane; lectura a venit pe locul patru – 22 (35,5%) de persoane.

- În acest context, pe parcursul unei luni, 39 (62,9%) de respondenți consultă 1-2 reviste de specialitate; 18 (29%) persoane citesc 3-4 reviste din domeniu și doar 2 (3,2%) persoane – mai mult de 5 reviste.

- În topul celor mai consultate reviste de specialitate au fost menționate: în limba română:

- ✓ *Cartea. Biblioteca. Cititorul: Buletin metodic* – 34

- ✓ *BiblioPolis* – 31

- ✓ *Biblioteca: Revista de bibliologie și știința informării* – 19

- în limba rusă:

- ✓ *Современная библиотека* – 4

- ✓ *Библиотекведение* – 3

- Subiectele de interes profesional sunt experiențele practice – 39 (62,9%) de persoane, și noutățile privind problemele profesionale – 20 (32,3%) de persoane.

- Frecvența consultării literaturii de specialitate pentru cei mai mulți din personal este săptămânală – 26 (41,9%). Considerăm că este un indicator mic comparativ cu 18 (29%) persoane care citesc literatura de specialitate de 1-2 ori pe lună.

- Majoritatea respondenților – 58 (93,5%) au menționat că consultă cel mai mult literatura de specialitate la locul de muncă. Prin urmare, în programul de activitate al bibliotecarilor este necesar să se aloce timp lecturii literaturii profesionale.

- Personalul de specialitate din biblioteci apelează de cele mai dese ori la lectura profesională în scopul de a fi la curent cu cele mai recente informații – 40 (64,5%) de persoane și pentru a crește profesional, susțin 41 (66,1%) de persoane.

- Media de apreciere pe o scală de la 1 la 5 a rolului lecturii profesionale în dezvoltarea profesională este de 4 puncte.

- Actul comunicării devine un instrument de promovare a propriilor calități, abilități și cunoștințe. În baza răspunsurilor, observăm că personalul de specialitate din biblioteci conștientizează că lectura profesională contribuie la dezvoltarea abilităților de socializare necesare, poate mai mult ca oricând, pentru a face față cerințelor utilizatorilor. Fără o bună comunicare profesională nu ar fi posibilă dezvoltarea și reinventarea serviciilor de bibliotecă. În plan profesional, comunicarea cu colegii din alte instituții, cu furnizorii, cu diferiți parteneri este un element important al reușitei în carieră. Competența de comunicare profesională presupune competența de a comunica într-un limbaj caracteristic specialității și include componenta *cunoștințe* din domeniul respectiv. Competența de comunicare profesională în limbajul biblioteconomic ar presupune cunoștințe, aptitudini și deprinderi cu referire la limbajul de specialitate (Busuioc). Lectura profesională contribuie, de asemenea, la îmbogățirea vocabularului, îmbunătățirea capacităților de gândire și limbaj, extinderea nivelului de creativitate, îmbogățirea cunoștințelor din domeniu, la descoperirea experiențelor noi și aplicarea lor. Respondenții afirmă că lectura profesională îi ajută la planificarea activității, organizarea expozițiilor și evenimentelor culturale, implementarea proiectelor, crearea serviciilor și produselor informaționale etc. Majoritatea respondenților consideră că lec-

tura profesională contribuie la dezvoltarea și autodezvoltarea profesională. „*Literatura de specialitate este cheia informațiilor necesare pentru a putea fi la nivelul bibliotecarului modern*”.

Recomandări:

- campanii de promovare a cărții și lecturii de specialitate;
- lansări de carte profesională;
- plasarea pe blog, site-uri, rețele sociale a informațiilor despre publicațiile de specialitate;
  - promovarea Repozitoriului Național Tematic MoldLis (<http://moldlis.bnrm.md/>);
  - studierea cu atenție a noilor apariții editoriale și recomandarea acestora colegilor pentru formarea deprinderilor de a consulta edițiile de referință din domeniu, edițiile periodice;
  - organizarea în mod regulat a expozițiilor tematice specializate de literatură pe probleme de actualitate ale biblioteconomiei, bibliologiei, bibliografiei și a noilor tehnologii informaționale;
  - amenajarea unor zone profesionale cu achiziții noi în domeniu și cele adiacente, activarea și schimbarea punctului de vedere în timpul lecturii;
  - expoziții de reviste de specialitate străine, fiindcă un bibliotecar modern calificat trebuie să cunoască despre inovațiile bibliotecilor străine;
  - planificarea în programele de activitate în compartimentul „Dezvoltarea profesională”, rubrica „lecturi profesionale” (timp, număr publicații);
  - motivarea/implicarea personalului de specialitate din biblioteci în actul de a citi literatură profesională;
  - dezvoltarea abilităților de căutare online a informațiilor din/despre publicațiile de specialitate;
  - recomandarea literaturii de specialitate naționale și internaționale în cadrul activităților educaționale;
  - promovarea publicațiilor de specialitate în acces deschis, motivul fiind creșterea prețurilor la publicațiile profesionale și scăderea numărului de abonamente în biblioteci;
  - elaborarea și promovarea buletinelor informative în scopul facilitării accesului la informația utilă din domeniu personalului de specialitate din biblioteci;

▪ studii științifice permanente privind lectura personalului de specialitate din sistemul național de biblioteci în ceea ce privește conținutul, natura impactului.

Referințe bibliografice:

1. BĂRBULESCU, Mihaela. Biblioteca, un mediu propice dezvoltării metodelor de comunicare. In: *AXIS LIBRI: Revistă culturală*. 2018, nr. 39, pp. 11-12. ISSN 1844-9603.
2. BIVOL, Lidia, ZINGAN, Olga. *Lectura textului științific și de specialitate: abordări teoretice și tehnici de lucru* [online]. [citat 1 septembrie 2020]. Disponibil: http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/2596/Conf_UTM_2014_II_pg396_397.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. BUSUIOC, Aliona. *Conceptul de competență de comunicare profesională: conținut și structură* [online]. [citat 30 august 2020]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/202_211_Conceptul%20de%20competenta%20de%20comunicare%20profesionala_continut%20si%20structura.pdf
4. GANEA, Varvara. Vocația de bibliotecar. In: *Confluente bibliologice: Revistă de biblioteconomie și științele informării*. 2016, nr. 3-4, pp. 36-42. ISSN 1857-0232.
5. NICOLESCU, Ovidiu. *Prospectarea cunoștințelor*. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1988. 119 p.
6. ПАВЛЮК, В.Н. Чтение библиотекаря-профессионала. In: *Библиосфера*, 2007, nr. 2, pp. 65-68. ISSN 1815-3186.
7. ХАМДОХОВА, С.М. Развитие коммуникативных способностей студентов будущих преподавателей в процессе обучения в вузе. In: *Вестник Костромского государственного университета*. Серия: Педагогика. Психология. Социокинетика [online]. 2010, vol. 16, nr. 4, pp. 63-67. [citat 30 august 2020]. ISSN 2073-1426. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/razvitie-kommunikativnyh-sposobnostey-studentov-buduschih-prepodavateley-v-protssesse-obucheniya-v-vuze>